

ԳԻՐՔ ՍԱՀՄՈՍԱՑ

«Որպես փափագե եղջերու յաղբերս ջուրց, այնպես փափագե անձն իմ առ քեզ, Աստուած: Ծարալի է անձն իմ առ քեզ, Աստուած հպօր եւ կենդանի. ե՛րբ եկից երեսեցայց երեսացդ Աստուծոյ» (Սաղմոս ԽԱ 2—3):

«Ինչպես եղջերուն ջրի աղբյուրներ է փափագում, այնպես էլ ես եմ փափագում քեզ, Աստված: Ծարավի է իմ անձը քեզ, հպօր և կենդանի Աստված, ե՛րբ կգամ ու կերևամ քեզ, Աստված»:

Հին Կտակարանում կան թե՛ պատմական և թե՛ կրոնական, բանաստեղծական գրքեր: Այդ գրքերից է «Գիրք Սաղմոսաց»-ը, որն աչքի է ընկնում իր ներքին հարուստ բովանդակությամբ, ինքնատիպությամբ և գեղեցկությամբ: Այստեղ մենք չենք հանդիպում ո՛չ դեպքերի, ո՛չ հերոսների: Սա մի հոգեշունչ գիրք է, որ կարդալիս մարդկային հոգին լցվում է անհուն սիրով առ Աստված: Սաղմոսները մերթ հոսում են հանդարտ, ինչպես փոքր վտակ, մերթ փոթորկվում են, ծառանում, ինչպես մրրկահույզ օվկիանոս: Մարդկային հույզերի խտացումն է այն, խտացումը սիրո և հույսի, հավատի ու սպասման:

Հազարամյակներ են բաժանում մեզ սաղմոսները գրելու օրերից, հազարամյակներ, որոնք ավելի թանկ են դարձնում այդ անգնահատելի գոհարները: Երբեք չեն խամրում ու հնանում սաղմոսները, այլ միշտ, ամեն անգամ, երբ կրկին կարդում ենք, նրանք դառնում են ավելի հարապատ, նորովի ենք ընկալում խորիմաստ մտքերը, և կարծես թե նորից ու նորից Աստուծո Գոյու-

թյան և աշխարհաճանաչողության իմաստությունը հանդես է գալիս նոր երանգներով:

Ովքե՛ր են սաղմոսների հեղինակները: Ըստ ավանդության սաղմոսների մեծ մասի հեղինակը Դավիթ թագավորն է, իսկ մյուս մասի հեղինակն անհայտ է: Սակայն ովքեր էլ որ լինեն սաղմոսների հեղինակները, մենք երախտապարտ ենք նրանց, ովքեր թողել են մեզ այդ աննման գանձերը, որոնք այսօր էլ հույում են մեր հոգիները, լցնում անհուն բերկրանքով:

Հարյուր հիսուն սաղմոս կա «Սաղմոսաց գրքում», հարյուր հիսուն ապրում, այդքան էլ ձգտում: Եվ պատահական չէ, որ այդ սաղմոսներից մեկի առաջին տողերն են դարձել մեր այսօրվա քարոզի բնաբանը:

Ամբողջ սաղմոսը առ Աստված փառաբանություն է, որին միախառնված են տագնապն ու հույսը, իսկ բնաբան դարձած տողերը ցույց են տալիս այն մեծ ձգտումը, ցանկությունը, որ ունի սաղմոսերգուն առ Աստված: Նա ծարավի է կենդանի և հպօր Աստծուն և կարոտ է այն պահին, երբ «կգնա ու կերևա նրան»:

Որքա՛ն կենդանի ու անմիջական են այս խոսքերը: Մեզանից ո՛վ է արդյոք, որ չի փափագում Աստծո ողորմածությանը, ո՛վ է, որ ձգտում է հեռանալ նրանից: Մեր հոգիները ծարավի են ճշմարիտ խոսքի, ծարավ՝ կենդանի Աստծուն:

Բոլոր նրանք, ովքեր հավաքվում են եկեղեցու սուրբ կամարների տակ, ունեն մի մեծ ցանկություն, ավելին՝ մի նպատակ, այն է՝ հագեցնել այդ ծարավը, որով տոչորվում է հոգին: Ճանաչել կենդանի և հպօր Աստծուն: Այո՛, մենք ծարավ ենք, ծարավ հավատքի, և որպեսպի հագեցնենք մեր ծարավը

և արժանանալ միշտ կենդանի ու հյոր Աստծո տեսությանը, պետք է ապրենք սիրով ու բարիք գործելով, կատարենք այն պատվիրանները, որ տվեց մեզ մեր Փրկիչ Հիսուս Քրիստոս: Նա եկավ, որ հագեցնի մարդկանց տոչորոդ ծարավը, տա նրանց կենդանի ջուրը, ինչպես տվեց սամարացի կնոջը: Նա արժանացրեց մեզ իր տեսությանը և պատվիրեց մեզ սիրել միմյանց, մի պատվիրան, որ այսօր էլ հնչում է մի նոր ուժով, քանզի մեր կյանքում այժմ ամեն ինչ այնքան արագ է փոխվում, որ մենք չենք հասցնում անգամ կողմնորոշվել: Մեզանից յուրաքանչյուրը ապրում է իր ցավերով ու իր ուրախություններով: Երբեմն թվում է, թե «ապրում ենք մարդկանց մեջ, ինչպես անապատում»: Երբ մեզ տիրում է խորթություն ու սառնություն, մենք պետք է այն ջերմացնենք մեր սիրով. սեր ոչ միայն մերձավորի նկատմամբ, այլ ընդհանրապես մարդու նդկատմամբ: Նա, ով չի սիրում մարդուն, ում խորթ է մարդասիրությունն ու գթասրտությունը, չի կարող սիրել Աստծուն:

Սեր և գթասրտություն,—ահա այն երկու հատկությունները, որ անհրաժեշտ են մեզ հագեցնելու համար մեր ծարավն ու կարոտը առ Աստված: Այդ է սովորեցրել մեզ մեր ժողովրդի դարավոր պատմությունը: Սիրել ենք, բայց ատել են մեզ, ներել ենք, սակայն, դժբախտաբար, չեն գթացել: Ես կոչ եմ անում ո՛չ ստրկական սիրո, այլ այն սիրո, որը հաղթում է չարին, ոչ թե ներելով պարտություն կրենք չարից, թույլ տանք, որ չարը իշխի մեզ վրա, այլ մենք, մեր սիրով առ Քրիստոս, հաղթենք չարին, կործանենք նրան: «Թույլ մի՛ տուր, որ չարը հաղթի քեզ, այլ բարիով հաղթիր չարին» (Հռոմ. ԺԲ 21): Մեր սերն ու գթասրտությունը թող լինի կաթիլ մեր ժողովրդի անափ սիրո: Չխնդրենք Աստծուց այն, ինչ մենք չենք կարող կատարել, քանզի ինչպես Պողոս Առաքյալն է ասում՝ «Եթե նրա հետ մեռնում ենք, նրա հետ էլ պիտի ապրենք. եթե համբերում ենք, նրա հետ էլ պիտի թագավորենք. և եթե ուրանում ենք, նա էլ մեզ պիտի ուրանա, և եթե հավատարիմ ենք, նա հավատարիմ է մնում, որովհետև ինքն իրեն ուրանալ չի կարող» (Բ Տիմոթ. Բ 11—13): Սերը ոչ միայն հագեցնում է մեր ծարավն առ Աստված, այլ մաքրում է մեզ, ապնվացնում է մեր հոգիները:

Մեզանից յուրաքանչյուրը աղոթում է առ Աստված, որպեսզի մեր Երկնային Հայրը գթա և ների մեզ, սակայն շատերը իրենք չեն ներում նրանց, ովքեր կարիքն ունեն ներման և ողորմածության: Որքան մեծահոգի է մեր Փրկիչը, այնքան շատ ենք հայցում նրա ներողամտությունը: Մենք պետք է ապրենք այնպես, ինչպես սովորեցրել է մեզ առաքյալը. «Ոչ ոքի պարտապան մի՛ մնացեք, բացի միմյանց սիրելուց, քանի որ, ով սիրում է ընկերոջը, կատարում է օրենքը: Սիրի՛ր քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը. սերն իր ընկերոջը չար բան չի անի, սերն է օրենքի լրումը» (Հռոմ. ԺԳ 8, 10):

Ուրեմն աղոթենք, որ հագենա մեր ծարավը ու մեզանից յուրաքանչյուրը արժանանա Աստծո տեսությանը:

Թո՛ղ մեր հոգիներում պորանա սերն ու գթասրտությունը: Սիրենք մարդկանց և դրանով իսկ հավաստենք մեր սերն առ Աստված:

Սպանեցե՛ք ուրեմն ձեր մեջ այն ամենը, ինչ գայթակղում է ձեզ, մղում դեպի հոռի կրքերն ու չարիքի ցանկությանը, պղծությանն ու ազահությանը:

Թո՛ղափեցե՛ք ձեզանից բարկությունը, վայրույթը, չարությունն ու հայիդանքը:

Հայրե՛ր և մայրե՛ր, թո՛ղ ձեր ներողամտությունը ձեր որդիների հանդեպ այնքան մեծ լինի, որքան ձեր սերն է նրանց հանդեպ:

Որդիներ՛, հնազանդ եղեք ձեր ծնողներին, որ արժանի լինեք նրանց հայրական օրհնությանը:

Եղբայրներ՛ և քույրե՛ր, սիրե՛ք և հարգե՛ք միմյանց ի Տեր:

Աղոթենք, որ մեզանից յուրաքանչյուրը ունենա Տիրոջ ներողամտության լույսի փոքր շողն իսկ, աղոթենք, որ մեզանից յուրաքանչյուրը իր մեջ ուժ գտնի ներելու բոլոր նրանց, ովքեր կարիքն ունեն ներման: Չլինենք այն պարտապանի նման, որին ներվում են իր բազում պարտքերը, սակայն որը չի ներում փոքր պարտքն անգամ:

Մարդի՛կ, մի՛ վշտացրեք իրար, մի՛ տանջեք, այլ օգնե՛ք իրար, սատա՛ր կանգնեք դժվարության պահին, թող ձեզ լուսավորի՛ լույսը Հիսուսի, հագեցնի ձեր ծարավն ու կարոտը և փրկի փորձություններից. ամեն:

ԳԱՐՈՒՇ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ԼԱԶԱՐՅԱՆ

